

Nowa Sztuka Narodowa

Realizm narodowo-patriotyczny w Polsce XXI wieku

wystawa: 2 czerwca – 19 sierpnia 2012

miejsce: Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie

otwarcie wystawy: 2 czerwca (sobota), godz. 19.00

kuratorzy: Sebastian Cichocki, Łukasz Ronduda

Czy istnieje nowa sztuka narodowa? Czy Polską zawładnął wszechobecny styl, przenikający wszystkie obszary kultury wizualnej? Wystawa „Nowa Sztuka Narodowa” odwołuje się do emocji wypartych czy też marginalizowanych w dyskursie nowoczesności – patriotyzmu i poczucia narodowej wspólnoty. Prezentowane na wystawie artefakty powstały, w większości, poza oficjalnym obiegiem sztuki współczesnej - często w drodze działań grupowych, współpracy i w bezpośrednim zaangażowaniu w zmianę rzeczywistości. Charakteryzuje je polityczny imperatyw wzmacniania tożsamości narodowej, sytuujący się zazwyczaj na przeciwnym biegunie wobec lewicowej tradycji awangardowej. Tym samym wystawa zadaje pytanie o naturę polskich relacji między tradycją a nowoczesnością, jak również o status Muzeum jako narodowej instytucji sztuki. Zmieniając Muzeum w przestrzeń prezentacji szerokiego spektrum sztuki narodowo-patriotycznej wystawa próbuje przełamać dominujący we współczesnej polskiej kulturze rozłam na „dwie Polski”.

Wystawa „Nowa Sztuka Narodowa” jest szkicem do większego projektu, zarysowuje obszar badań nad „drugim obiegiem” polskiej kultury, bez wytyczania dyscyplinarnych ograniczeń (prezentujemy przykłady zarówno z pola komiksu, rzeźby i malarstwa, jak i muzyki hip-hopowej). Oficjalne narracje, które budowane są za pomocą wysokobudżetowych produkcji filmowych, architektury czy konkursów na monumenty upamiętniające narodowe tragedie, sąsiadują na wystawie z obiektami, które są efektem działań oddolnych, kolektywnych, bez jasno określonego autorstwa. Nie wszystkie z prezentowanych obiektów są dziełami profesjonalnych artystów. Charakteryzuje je jednak umiejętność nadawania nowoczesnych form treściom o charakterze narodowym i religijnym.

Prezentowane na wystawie instalacje, rzeźby czy filmy powstały z napięcia pomiędzy nowoczesnością (imponującą i atrakcyjną, ale również groźną i „obcą”) a polską tradycją o rodowodzie sarmackim, wzmocnioną przez romantyczne imaginarium, z którą Polacy czują się co prawda swojsko i bezpiecznie, jednak nie bardzo potrafią dopasować ją do wymagań epoki.

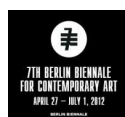
Zajmując się sztuką o charakterze narodowo-patriotycznym, wystawa szuka także paraleli pomiędzy dwoma obiegami polskiej kultury wizualnej i wskazuje na swoiste „pomieszenie języków”, które charakteryzuje zarówno polską scenę polityczną, jak i wytwory kultury wizualnej. Krytyk literacki Przemysław Czapliński pisał w książce „Resztki nowoczesności” (2011): *Dziedzictwo nie jest już pojmowane jako to co stawia opór nowoczesności lecz jako to co może wchodzić z modernizacją we współpracę. Przeszłość staje się tu siłą korygującą a nie kontruującą późną nowoczesność. Dla batalii toczonych współcześnie charakterystyczna wydaje się więc raczej taktyka absorbowania, nie zaś zwalczania przeciwnika. W rezultacie przedstawiciele obu stron tak dalece się ze sobą przemieszali i tak dalece zatracili wyrazistość, że nikt już nie może odwoływać się do czystych wyznaczników tożsamościowych”.*

Wystawa „Nowa Sztuka Narodowa” jest warszawską częścią „Akcji Solidarności” (Solidarity Actions) – międzynarodowego programu towarzyszącego 7. Biennale Sztuki Współczesnej w Berlinie. W ramach „Nowej Sztuki Narodowej” muzeum organizuje również program wykładów, paneli dyskusyjnych i warsztatów (ponad 20 wydarzeń) poświęconych sztuce narodowej w Polsce.

Wystawę współfinansuje Miasto Stołeczne Warszawa.

Wystawa powstała we współpracy z Fundacją Współpracy Polsko Niemieckiej, Goethe Institut, 7. Biennale Sztuki Współczesnej w Berlinie :

Sponsor Muzeum:

Bloomberg

Opiekun prawny Muzeum:

C/M/S/
Law, Tax

Patroni medialni Muzeum:

